

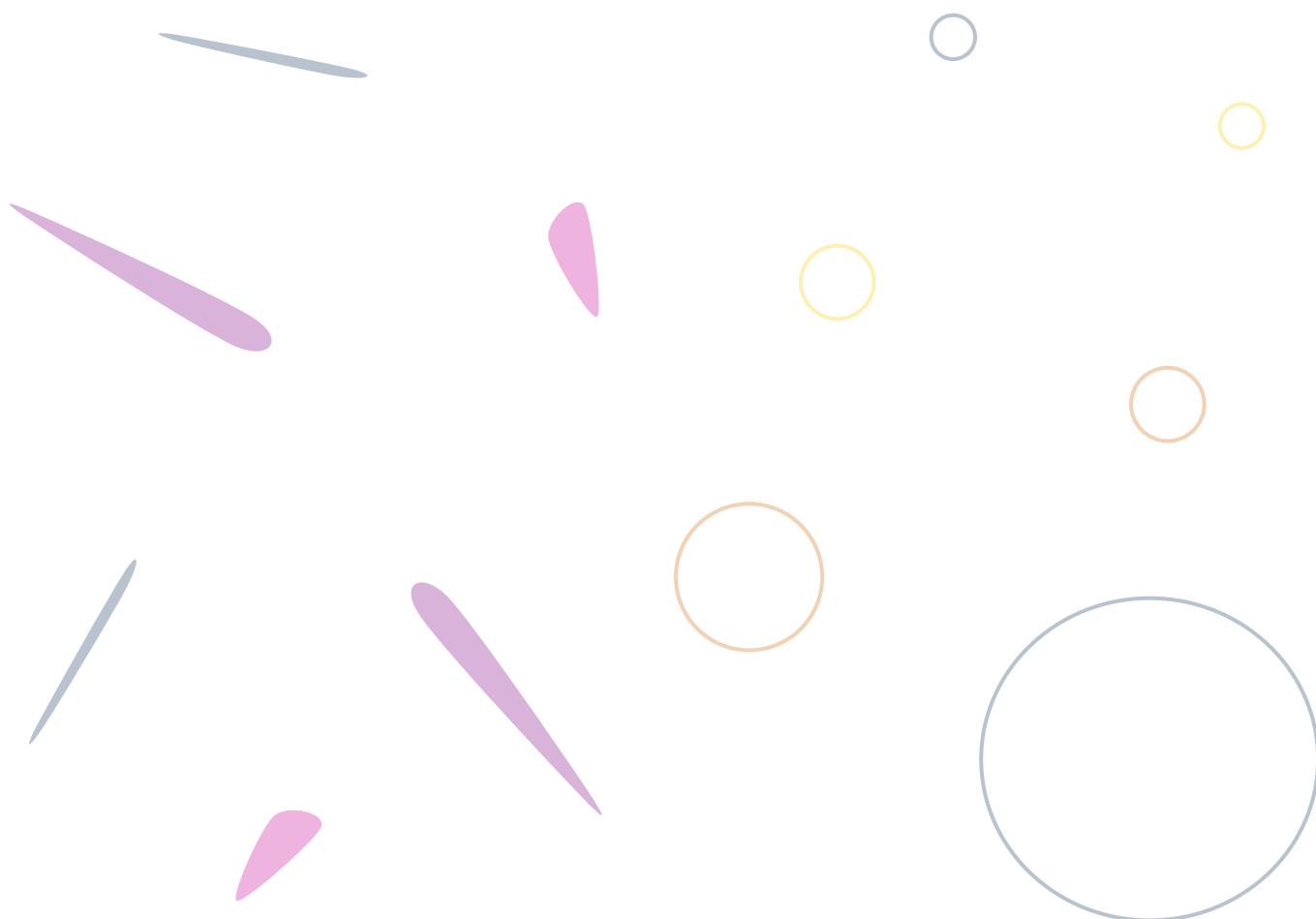
veiligheidsregio
gooi en vechtstreek

Veiligheidsregio **Flevoland**

Evaluatieverslag Preparatief ROT Protestacties boeren en bouwers, 18 december 2019

Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Evaluatiekader	2
Tijdsverloop	3
Bevindingen	4
Op- en afschaling	4
Deelvraag: Waarom is een preparatief ROT geactiveerd en wanneer werd dit besloten?	4
Deelvraag: In hoeverre was het activeren van een preparatief ROT nodig om de effecten van de protesten aan te pakken?	4
Leiding en coördinatie	5
Deelvraag: Wat was de werkwijze van het preparatief ROT en in hoeverre sloot deze aan bij de situatie? ...	5
Deelvraag: Welke externe partners waren betrokken bij het preparatief ROT en in hoeverre waren dit de juiste partners?	5
Deelvraag: Hoe verliep de samenwerking met de externe partners en waaruit blijkt dat?	6
Informatiemanagement	6
Deelvraag: In hoeverre ontving het ROT de informatie die het nodig had voor de uitvoering van zijn taken?	6
Deelvraag: Op welke wijze verliep de informatievoorziening tussen het preparatief ROT, de politie en externe partners?	6
Crisiscommunicatie	6
Deelvraag: Wie in VRFL en VRGV hebben tijdens deze situatie gecommuniceerd en waarover?	6
Deelvraag: In hoeverre verliep de communicatievoorziening anders dan bij een incident op alleen regionaal niveau?	6
Conclusie	7
Op- en afschaling	7
Leiding en coördinatie	7
Informatiemanagement	7
Crisiscommunicatie	7
Beantwoorden van de hoofdvraag	8
Bronvermelding	9

Inleiding

Op 18 december 2019 werd in heel Nederland door boeren en bouwvakkers protestacties gehouden uit onvrede tegen het stikstofbeleid. De acties waren op 10 december 2019 aangekondigd door Farmers Defence Force (FDF).¹ Op 16 december 2019 is na een overleg tussen de directeuren veiligheidsregio's en het Ministerie van Justitie en Veiligheid aan alle veiligheidsregio's het advies gegeven een planningsstaf ROT in te zetten en een regionaal beeld open te zetten en bij te houden. Op 18 december 2019 is in de Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek (VRFL en VRGV) een preparatief ROT (PIROT) geactiveerd.

Het evaluatieverslag start met het evaluatiekader dat de aanleiding, de opdracht, het doel, de focus en de hoofdvraag en deelvragen van de evaluatie beschrijft. Als tweede volgt een beknopt tijdsverloop. Daarna worden de bevindingen beschreven door de deelvragen van de onderwerpen Op- en afschaling, Leiding en coördinatie, Informatiemanagement en Crisiscommunicatie te beantwoorden. Daarna volgt de conclusie waarin ook de hoofdvraag wordt beantwoord. Als laatste komt de bronvermelding.

Evaluatiekader

Aanleiding evaluatie	De organisatie Farmers Defence Force kondigde op 10 december 2019 protestacties op 18 december 2019 ('De Landelijke Actiedag van 2019') aan wegens onvrede over het stikstofbeleid. Op de dag van de protestacties is in VRFL en VRGV een gezamenlijk PIROT geactiveerd.	
Opdracht	Het hoofd Veiligheidsbureau heeft opdracht gegeven het activeren van het PIROT en de uitwerking daarvan te evalueren. De evaluatiepunten zullen waar mogelijk worden gekoppeld aan de randvoorwaardelijke processen van de veiligheidsregio.	
Doel evaluatie	Leren	
Focus evaluatie	Niveau ²	Team en systeem
	Wat ³	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdvraag en deelvragen • Randvoorwaardelijke processen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Op- en afschaling ○ Leiding en coördinatie ○ Informatiemanagement ○ Crisiscommunicatie
Hoofdvraag	Wat kunnen Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek leren van de inzet van het preparatief ROT tijdens de protestacties op 18 december 2019 voor toekomstige demonstraties en/of een volgende activering van het preparatief ROT?	
Deelvragen	<p><u>Op- en afschaling</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom is een preparatief ROT geactiveerd en wanneer werd dit besloten? • In hoeverre was het activeren van een preparatief ROT nodig om de effecten van de protesten aan te pakken? <p><u>Leiding en coördinatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat was de werkwijze van het preparatief ROT en in hoeverre sloot deze aan bij de situatie? • Welke externe partners⁴ waren betrokken bij het preparatief ROT en in hoeverre waren dit de juiste partners? • Hoe verliep de samenwerking met de externe partners en waaruit blijkt dat? <p><u>Informatiemanagement</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • In hoeverre ontving het ROT de informatie die het nodig had voor de uitvoering van zijn taken? • Op welke wijze verliep de informatievoorziening tussen het preparatief ROT, de politie en externe partners? <p><u>Crisiscommunicatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie in VRFL en VRGV hebben tijdens deze situatie gecommuniceerd en waarover? • In hoeverre verliep de communicatievoorziening anders dan bij een incident op alleen regionaal niveau? 	

¹ Bron: Farmers Defence Force, '18 december: de landelijke actiedag van 2019' <<https://farmersdefenceforce.nl/18-december-de-landelijke-actiedag-van-2019/>>

² Individueel, team en/of systeem

³ Inhoud (bijv. beoordeling kwaliteit van keuzes en acties), proces (bijv. randvoorwaardelijke processen), organisatie (bijv. inrichting organisatie, samenwerking teams, vergaderstructuur) en/of gedrag (bijv. rolvastheid en advisering)

⁴ Crisispartners en ketenpartners

Tijdsverloop

Datum	Tijdstip	Team/functionaris	Activiteit
10 december 2019	-	Farmers Defence Force	Kondigt landelijke actiedag aan
16 december 2019	16.00 uur	Directeuren Veiligheidsregio's en NCTV	Overleg om afspraken te maken over informatievoorziening, prioritering van capaciteitsinzet en coördinatie van operationele inzet en besluitvorming. Hieruit is het advies aan alle veiligheidsregio's voortgekomen om een planningsstaf ROT in te zetten en een regionaal beeld open te zetten en bij te houden. ⁵
17 december 2019	-	NCC	Brief gestuurd over de 'gezamenlijke aanpak grootschalige (protest)acties' naar de leden van de lokale driehoeken, regioburgemeesters en voorzitters van de veiligheidsregio's.
	09.57 uur	IM VRFL & VRGV	LCMS-activiteit aangemaakt om een beeld bij te houden van de ontwikkelingen ter voorbereiding op de acties op 18 december 2019.
18 december 2019	06.00 uur	P ROT	Kernbezetting bijeen (OL, IM, AC-Bz, Communicatieadviseur ROT)
	08.37 uur	OL	Kernbezetting uitbreiden naar volledige bezetting
	09.30 uur	P ROT	Volledige bezetting compleet
	11.30 uur	P ROT	Overleg
	14.00 uur	P ROT	Overleg
	16.00 uur	P ROT	Overleg
	18.00 uur	P ROT	Overleg
	18.26 uur	OL	Afschaling P ROT naar routine

⁵ Bron: Verslag overleg veiligheidsregio's en NCTV (JenV), 16 december 2019

Bevindingen

Op- en afschaling

Deelvraag: Waarom is een preparatief ROT geactiveerd en wanneer werd dit besloten?

Op 16 december 2019 hebben de directeuren veiligheidsregio's en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) overlegd om afspraken te maken over informatievoorziening, prioritering van capaciteitsinzet en coördinatie van operationele inzet en besluitvorming. Hieruit is het advies aan alle veiligheidsregio's voortgekomen om een planningsstaf ROT in te zetten en een regionaal beeld open te zetten en bij te houden om zo verstoring van maatschappelijke continuïteit te voorkomen/op te lossen en om aan te sluiten bij de geactiveerde SGBOs (Staf grootschalig en bijzonder optreden). Op 17 december 2019 heeft het Nationaal Crisiscentrum (NCC) een brief gestuurd over de 'gezamenlijke aanpak grootschalige (protest)acties' naar de leden van de lokale driehoeken, regioburgemeesters en voorzitters van de veiligheidsregio's. Op 17 december 2019 heeft de dienstdoende operationeel leider (OL) de Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi en Vechtstreek (VRFL en VRGV) in overleg met het hoofd Veiligheidsbureau VRFL en VRGV besloten een preparatief ROT (P|ROT) te activeren.

Deelvraag: In hoeverre was het activeren van een preparatief ROT nodig om de effecten van de protesten aan te pakken?

Bezetting P|ROT

Op 18 december 2019 is het P|ROT om 6.00 uur gestart met een kernbezetting bestaande uit OL, informatiemanager (IM'er), ondersteuner informatiemanagement (OIM), algemeen commandant bevolkingszorg (AC-Bz) en communicatieadviseur ROT. Om 8.37 uur is de kernbezetting uitgebreid naar een volledige bezetting en werd het P|ROT uitgebreid met een calamiteitencoördinator (CaCo)⁶, AC brandweerbzorg (AC-B), AC geneeskundige zorg (AC-Gz), teamchef Lelystad Zeewolde (politie Midden Nederland, district Flevoland)⁷ en hoofd Crisis- en Conflictbeheersing (CCB) politie⁸. Het P|ROT heeft voor een uitbreiding van de kernbezetting gekozen omdat bekend werd dat de acties werden verlegd van de distributiecentra naar andere locaties, waaronder het Mediapark in Hilversum. De betrokken functionarissen gaven aan dat door de uitbreiding naar volledige bezetting alle multidisciplinaire processen in beeld kwamen, er een betere coördinatie van de verschillende taken was, informatiestromen beter op gang kwamen, de denkkraft voor scenario's toenam en dat de liaison van de politie voor een versterkte link met het SGBO in Utrecht zorgde.

Activeren P|ROT in relatie tot de aanpak van de effecten

De betrokken functionarissen zijn positief over het activeren van het P|ROT in relatie tot de aanpak van de effecten van de protesten. De acties van de boeren hadden mogelijk effecten in VRFL en VRGV. Door het instellen van het P|ROT kon een gedeeld beeld worden gevormd, kon de situatie worden gemonitord, kon er in gezamenlijkheid worden nagedacht over mogelijke scenario's en werden operationele afspraken gemaakt. Door de liaisonrol van de politie richting het SGBO in Utrecht sloot het P|ROT aan op de landelijke SGBO-structuur. Daarnaast informeerde het P|ROT het lokale bestuur. Wel was het vooraf lastig in te schatten hoe groot de effecten daadwerkelijk zouden worden. In dit geval bleven de effecten overzichtelijk.

Op één functionaris na raden alle betrokken functionarissen het aan bij een soortgelijke situatie weer een P|ROT te activeren (vanwege de in de voorgaande alinea genoemde punten). Twee functionarissen gaven aan dat het P|ROT eerder geactiveerd had kunnen worden.

Pluspunten

De betrokken functionarissen gaven onderstaande pluspunten voor het werken met een P|ROT aan:

- Eén coördinerend P|ROT voor beide regio's
- Voorbereid zijn op een mogelijke escalatie van de situatie
- Vooruit kijken en direct inzetbaar zijn indien nodig
- Het uitwerken van scenario's vanwege onzekere factoren (en het vaststellen van *game changers* en daarop volgende *courses of action*/handelswijzen)
- Scenariodenken en eventuele maatregelen erbij bedenken
- De beelden op elkaar afstemmen met zoveel mogelijk feitelijke informatie
- Contact leggen om dingen goed te kunnen regelen
- Voorafgaand aan een (potentieel) incident alvast *situational awareness* en een goede teamdynamiek creëren wat helpt als wordt opgeschaald naar een daadwerkelijke GRIP-situatie
- Het betrekken van de CaCo in het P|ROT

⁶ Normaliter neemt een CaCo geen plaats in een ROT.

⁷ Deze functionaris had niet de rol van algemeen commandant politie (AC-P). Er was geen AC-P aanwezig in het P|ROT.

⁸ Het hoofd CCB ondersteunt de AC-P en vervult de rol van liaison tussen de AC-P in het ROT en het SGBO in Utrecht. Het hoofd CCB onderhoudt contact met het SGBO en deelt relevante informatie met de AC-P en de IM'er(s).

- Door samen beeld, knelpunten en gewenste acties te bespreken kon proactief worden gehandeld⁹

Verbeter- of aandachtspunten

De betrokken functionarissen gaven onderstaande verbeter- of aandachtspunten voor het werken met een P|ROT aan:

- Maak gebruik van paging als je een AC niet te pakken krijgt
- De operatie (meldkamer politie en CaCo) wilde met het P|ROT afstemmen over operationele zaken (bijvoorbeeld over extra personeel ter plaatse): deze zaken horen niet in het ROT thuis en moeten via de juiste lijn worden geregeld
- Eerder aan de slag gaan als P|ROT: vrijdag was bekend dat er protesten zouden komen, op maandag lag er een advies voor de aanpak, op woensdagochtend werd het P|ROT in VRFL en VRGV actief – door eerder te starten is er meer tijd om voor te bereiden
- Kritisch zijn of je al dan niet een ROT opstart

Leiding en coördinatie

Deelvraag: Wat was de werkwijze van het preparatief ROT en in hoeverre sloot deze aan bij de situatie?

Het P|ROT werkte aan de hand van de beeld-, oordeels- en besluitvormingsstructuur (BOB-structuur). Het was hierbij gericht op risico's, onderverdeeld in locaties, processen en subjecten. Bij elk overleg werd gekeken naar eerdere bevindingen om te bepalen wat nog relevant was in de actuele situatie. Daarnaast deed het P|ROT aan scenariodenken. Het P|ROT kwam periodiek bijeen en kon in geval van een acute situatie meteen bijeenkomen. De P|ROT-functionarissen vonden het niet nodig de werkwijze gedurende het incident aan te passen.

Deelvraag: Welke externe partners waren betrokken bij het preparatief ROT en in hoeverre waren dit de juiste partners?

Het P|ROT heeft contact gehad met de volgende externe partners:

- De communicatieadviseur heeft contact gehad met de communicatieadviseur van Lelystad Airport (vanwege de locatie waar de boeren naartoe gingen)
- De OL heeft contact gehad met de directeur van Lelystad Airport (over de (potentiële) dreiging en het handelingsperspectief van het proces op het luchthaventerrein)
- De teamchef Lelystad Zeewolde en het hoofd CCB hebben contact gehad met het SGBO in Utrecht (voor het delen van informatie)
- De AC-Gz heeft contact gehad met de Regionale ambulancevoorziening (RAV) (om te controleren in hoeverre de bedrijfsvoering (paraatheid en inzetten) gecontinueerd kon blijven ondanks de blokkades)
- De IM'er heeft contact gehad met Krabbersgatsluis (van Rijkswaterstaat) (hij heeft gevraagd hem te bellen zodra de tractoren de sluis passeerden richting Flevoland)

De CaCo bevond zich in Lelystad en vervulde zijn rol voor zowel de gemeenschappelijke meldkamer (GMK) in Lelystad (VRFL) als de GMK in Naarden (VRGV). Het besturen van beide GMK's heeft hij als niet succesvol ervaren: zijn vragen aan de GMK in Naarden zijn beantwoord (soms moeizaam), maar de gegeven opdrachten zijn niet altijd goed uitgevoerd. Doordat de CaCo in het P|ROT aanwezig was, kon hij daar contact leggen met de kolommen. Hierdoor konden zaken die niet goed verliepen via een andere weg worden opgepakt. In het P|ROT bracht de CaCo het operationeel beeld en de knelpunten en risico's van de verschillende kolommen in de GMK's in VRFL en VRGV in. De uitkomsten van de P|ROT-overleggen koppelde de CaCo terug naar beide GMK's.

De regionaal militair operationeel adviseur (RMOA) was niet uitgenodigd deel te nemen aan het P|ROT.¹⁰ In de ochtend heeft de RMOA in Veiligheidsregio Utrecht (VRU) gewerkt om dicht bij het SGBO te zitten voor het geval daar een liaison van Defensie nodig was.¹¹ 's Middags is de RMOA wel aangesloten bij het P|ROT van VRFL en VRGV toen de inzet van Defensie in het SGBO niet meer nodig leek te zijn.

⁹ De meldkamer kon bijvoorbeeld actief anticiperen op de toegankelijkheid van Hilversum voor de hulpdiensten tijdens de ochtend- en middagspits.

¹⁰ De RMOA kan facultatief aan het ROT worden toegevoegd (2017 Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, *Regionaal Crisisplan Flevoland & Gooi en Vechtstreek*, versie 2.1: p.20 – de functie wordt daar 'Officier veiligheidsregio' genoemd). Mocht er zijn opgeschaald naar GRIP 2 dan was de RMOA nog niet aanwezig geweest terwijl de overige ROT-leden al wel bijeen waren.

¹¹ Als de RMOA was uitgenodigd voor het P|ROT, had hij een plaatsvervanger geregeld.

Deelvraag: Hoe verliep de samenwerking met de externe partners en waaruit blijkt dat?

Pluspunten

De betrokken functionarissen gaven onderstaande pluspunten voor de samenwerking met externe partners aan:

- De samenwerking, rechtstreekse contacten, toegankelijkheid en het gevoel van samen voor dezelfde klus te staan
- Het toegang krijgen tot feitelijke informatie uit het SGBO
- Het contact met de directeur van Lelystad Airport¹²

Verbeter- of aandachtspunten

Het verbeter- of aandachtspunt dat de functionarissen aangaven voor de samenwerking met externe partners is de snelheid van de beschikbaarheid van informatie uit het SGBO richting de teamchef Lelystad Zeewolde¹³ en de mate van vrijheid van handelen van de lokale politie-eenheden in samenwerking met de KMAR. Het informatiebeeld dat het P|ROT had was niet gelijk aan het beeld van het SGBO: het SGBO was gericht op de situatie bij het Mediapark en had daarom niet tijdig hetzelfde beeld van de verplaatsing van tractoren naar Lelystad Airport. Hierdoor had het SGBO een andere beleving van urgentie dan het P|ROT. Er waren geruchten over een aankomend protest van Farmers Defence Force (FDF) op Lelystad Airport, maar deze werden niet door het SGBO bevestigd aan de teamchef Lelystad Zeewolde. Toen het protest werd gehouden ontstond een spanningsveld (de landelijke SGBO-structuur was leidend) dat het lastig maakte voor het lokale bestuur, de directie van Lelystad Airport en het P|ROT om te anticiperen en (lokaal) te acteren. Uiteindelijk zijn in overleg met het P|ROT snel passende maatregelen genomen door de lokale leiding van de politie.

Informatiemanagement

Deelvraag: In hoeverre ontving het ROT de informatie die het nodig had voor de uitvoering van zijn taken?

Het P|ROT ontving de benodigde informatie voornamelijk vanuit de politie. Via de IM'er, OIM en het hoofd CCB werd deze informatie gedeeld in het P|ROT. Bij de dreiging voor het Mediapark ontving het P|ROT voldoende informatie, bij de dreiging voor Lelystad Airport ontving het niet (tijdig) de juiste informatie (zie 'Verbeter- of aandachtspunten' bij *Deelvraag: Hoe verliep de samenwerking met de externe partners en waaruit blijkt dat?*).

Deelvraag: Op welke wijze verliep de informatievoorziening tussen het preparatief ROT, de politie en externe partners?

Het P|ROT ontving informatie van het SGBO via de politiefunctionarissen in het P|ROT. Wel liepen de informatiebeelden van het P|ROT en het SGBO niet gelijk (zie 'Verbeter- of aandachtspunten' bij *Deelvraag: Hoe verliep de samenwerking met de externe partners en waaruit blijkt dat?*). De functionarissen van het P|ROT hadden via het Landelijk crisismanagementsysteem (LCMS) en telefonisch contact met externe partners. Het contact met Rijkswaterstaat en de provincie inzake mobiliteit verliep via de politie. Ook de IM'er had contact met Rijkswaterstaat (Krabbersgatsluis). Het contact met de GMK's verliep via de bij het P|ROT betrokken CaCo.

Crisiscommunicatie

Deelvraag: Wie in VRFL en VRGV hebben tijdens deze situatie gecommuniceerd en waarover?

De communicatieadviseur in het P|ROT had contact met gemeente Hilversum en met Lelystad Airport. De berichtgeving op de website en de situatie ter plekke is besproken met de communicatieadviseur ROT. De communicatieadviseur ROT gaf de informatie die in het P|ROT binnenkwam door.

Als verbeterpunt is genoemd dat de communicatie van de brongemeente (gemeente Hilversum) moet aansluiten bij de actuele situatie: 's avonds stond op een liveblog nog informatie over de situatie die in de ochtend speelde.

Deelvraag: In hoeverre verliep de communicatievoorziening anders dan bij een incident op alleen regionaal niveau?

Uit de verkregen informatie is niet gebleken dat de communicatievoorziening anders verliep dan bij een incident op alleen regionaal niveau.

¹² Het P|ROT kon zo de behoefte van Lelystad Airport in beeld brengen en processen eraan koppelen. Het ging hierbij vooral om processen van politiezorg (handhaving) en het organiseren van een contactpersoon van de politie op het luchthaventerrein voor FDF, KMAR en luchthavenautoriteiten).

¹³ Normaliter zou dit een AC-P zijn.

Conclusie

Op- en afschaling

Op 16 december 2019 zijn op landelijk niveau (directeuren veiligheidsregio's en NCTV) afspraken gemaakt over informatievoorziening, prioritering van capaciteitsinzet en coördinatie van operationele inzet en besluitvorming en is aan alle veiligheidsregio's het advies uitgebracht om een planningsstaf ROT in te zetten. Op 17 december 2019 heeft het NCC hierover een brief gestuurd. De dienstdoende OL heeft besloten een P|ROT te activeren. Op 18 december 2019 is het P|ROT gestart met een kernbezetting en heeft later de kernbezetting uitgebreid tot een volledige bezetting. De CaCo is uitgenodigd deel te nemen aan het P|ROT. In het P|ROT heeft geen AC-P deelgenomen, wel is een politiefunctionaris (teamchef Lelystad Zeewolde) opgekomen. De betrokken functionarissen geven aan dat door de uitbreiding naar volledige bezetting alle multidisciplinaire processen in beeld kwamen, er een betere coördinatie van de verschillende taken was, informatiestromen beter op gang kwamen, de denkkracht voor scenario's toenam en dat de liaison van de politie voor een versterkte link met het SGBO in Utrecht zorgde.

De betrokken functionarissen zijn positief over het activeren van het P|ROT in relatie tot de aanpak van de effecten van de protesten. Door het instellen van het P|ROT kon een gedeeld beeld worden gevormd, kon de situatie worden gemonitord, kon er in gezamenlijkheid worden nagedacht over mogelijke scenario's en werden operationele afspraken gemaakt. Daarnaast informeerde het P|ROT het lokale bestuur en sloot het aan op de landelijke SGBO-structuur. Op één functionaris na raden alle betrokken functionarissen het aan bij een soortgelijke situatie weer een P|ROT te activeren.

Leiding en coördinatie

Het P|ROT werkte aan de hand van de BOB-structuur, deed aan scenariodenken en kwam periodiek bijeen. In geval van een acute situatie kon het P|ROT direct bijeenkomen.

De CaCo was CaCo voor zowel de GMK in Lelystad als de GMK in Naarden. Het besturen van beide GMK's heeft hij als niet succesvol ervaren: zijn vragen aan de GMK in Naarden zijn beantwoord (soms moeizaam), maar de gegeven opdrachten zijn niet altijd goed uitgevoerd. Doordat de CaCo in het P|ROT aanwezig was, kon hij daar contact leggen met de kolommen. Hierdoor konden zaken die niet goed verliepen via een andere weg worden opgepakt. In het P|ROT bracht de CaCo het operationeel beeld en de knelpunten en risico's van de verschillende kolommen in de GMK's in VRFL en VRGV in.

De RMOA was niet uitgenodigd voor het P|ROT. 's Middags is de RMOA wel aangesloten bij het P|ROT. Mocht er zijn opgeschaald naar GRIP 2 inclusief de RMOA (facultatieve uitbreiding) dan was de RMOA nog niet aanwezig geweest terwijl de overige ROT-leden al wel bijeen waren.¹⁴

De functionarissen zien het verkrijgen van feitelijke informatie vanuit het SGBO als een pluspunt in de samenwerking met externe partners. Een verbeterpunt hierin is de snelheid van de beschikbaarheid van de informatie vanuit het SGBO en de mate van vrijheid van handelen van de lokale politie-eenheden. Het informatiebeeld van het P|ROT was niet gelijk aan het informatiebeeld van het SGBO: de geruchten van een aankomend protest van FDF op Lelystad Airport werd niet bevestigd door het SGBO maar het protest vond wel plaats. Hierdoor ontstond een spanningsveld tussen een leidende, landelijke SGBO-structuur versus willen acteren op lokaal niveau.

Informatiemanagement

Het P|ROT ontving de benodigde informatie voornamelijk vanuit de politie. Bij de dreiging voor het Mediapark ontving het P|ROT voldoende informatie, bij de dreiging voor Lelystad Airport ontving het niet (tijdig) de juiste informatie. Via het LCMS en telefonisch onderhielden de functionarissen van het P|ROT contact met externe partners. Het contact met Rijkswaterstaat en de provincie inzake mobiliteit verliep via de politie. Ook de IM'er had contact met Rijkswaterstaat (Krabbersgatsluis). Het contact met de GMK's verliep via de bij het P|ROT betrokken CaCo.

Crisiscommunicatie

De communicatieadviseur in het P|ROT had contact met gemeente Hilversum en met Lelystad Airport. De berichtgeving op de website en de situatie ter plekke is besproken met de communicatieadviseur ROT. De communicatieadviseur ROT gaf de informatie die in het P|ROT binnenkwam door. Het is niet gebleken dat de communicatievoorziening anders verliep dan bij een incident op alleen regionaal niveau.

¹⁴ De RMOA zou dan ten opzichte van de andere teamleden een informatieachterstand hebben. Dit kan de *situational awareness* en teamdynamiek, die de OL met het P|ROT alvast wilde creëren, beïnvloeden.

Beantwoorden van de hoofdvraag

Wat kunnen Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek leren van de inzet van het preparatief ROT tijdens de protestacties op 18 december 2018 voor toekomstige demonstraties en/of een volgende activering van het P|ROT?

Het is de betrokken functionarissen goed bevallen dat er één coördinerend P|ROT was voor VRFL en VRGV. Door de kernbezetting uit te breiden naar volledige bezetting kwam er een gezamenlijk beeld van alle kolommen en multidisciplinaire processen, kwamen informatiestromen beter op gang en nam de denkkraft voor scenario's toe. Het betrekken van de CaCo is als pluspunt ervaren.

De functionarissen gaven aan dat het belangrijk is om in gezamenlijkheid scenario te denken in de periode dat er nog geen incident is, omdat dan alvast op verschillende situaties kan worden voorbereid en bijpassende maatregelen kunnen worden bedacht en/of getroffen. Door in het P|ROT bijeen te komen kon alvast *situational awareness* en een goede teamdynamiek worden gecreëerd. Dit zou een voorsprong geven bij opschaling naar GRIP 2. De feitelijke informatie vanuit het SGBO die via de politiefunctionaris in het P|ROT werd gedeeld is als waardevol ervaren.

Pluspunten

- Eén coördinerend ROT voor twee veiligheidsregio's
- Volledige P|ROT-bezetting voor gezamenlijke beeldvorming van de multidisciplinaire processen, op gang brengen van informatiestromen en gezamenlijk scenariodenken
- Scenariodenken in de periode voor een (potentieel) incident om te hierop voor te bereiden en bijpassende maatregelen te bedenken of te treffen
- Het betrekken van de CaCo in het P|ROT
- De toegang tot feitelijke informatie uit het SGBO

Betrokken functionarissen geven aan dat het P|ROT eerder geactiveerd had kunnen worden: een week eerder was bekend dat er protesten zouden komen, twee dagen voor de protestdag lag er een advies voor de aanpak, op de ochtend van de protestdag werd het P|ROT in VRFL en VRGV actief. Door eerder bijeen te komen is er meer tijd om voor te bereiden op de dreiging en het (potentiële) incident. Verder heeft een functionaris aangegeven dat in het ROT operationele zaken zijn besproken die via een andere lijn geregeld hadden moeten worden.

De CaCo vervulde zijn rol voor twee GMK's. Het besturen van de GMK in Naarden vanuit Lelystad heeft hij niet als succesvol ervaren omdat gegeven opdrachten niet altijd goed zijn uitgevoerd.

De RMOA is niet uitgenodigd voor het P|ROT. Mocht er zijn opgeschaald naar GRIP 2 dan had hij als enige ROT-functionaris nog uit Utrecht moeten komen terwijl de andere teamleden al bijeenzaten en met het incident bezig waren.

De snelheid van de beschikbaarheid van informatie uit het SGBO richting het P|ROT en de mate van vrijheid van handelen van de lokale politie-eenheden heeft een knelpunt opgeleverd. Het informatiebeeld dat het P|ROT had was niet gelijk aan het beeld van het SGBO. Toen een protest van FDF plaatsvond op Lelystad Airport waarvan de geruchten nog niet door het SGBO waren bevestigd, ontstond een spanningsveld tussen een leidende, landelijke SGBO-structuur versus willen acteren op lokaal niveau.

Verbeterpunten

- Eerder een P|ROT activeren wanneer een dreiging bekend is
- De inzet van één CaCo voor twee GMK's is niet goed verlopen
- Het uitnodigen van de RMOA voor het P|ROT
- De snelheid van de beschikbaarheid van informatie uit het SGBO richting het P|ROT en de mate van vrijheid van handelen van de lokale politie-eenheden

Bronvermelding

Vragenformulieren

Vragen voor inzet P|ROT voor AC's – AC-Bz
Vragen voor inzet P|ROT voor AC's – Hoofd CCB
Vragen voor inzet P|ROT voor AC's – Defensie
Vragen voor inzet P|ROT voor AC's – AC-Gz
Vragen voor inzet P|ROT voor AC's – Teamchef Lelystad Zeewolde
Vragen voor inzet P|ROT voor CaCo
Vragen voor inzet P|ROT voor Crisiscommunicatie
Vragen voor inzet P|ROT voor IM – IM'er
Vragen voor inzet P|ROT voor IM – OIM
Vragen voor inzet P|ROT voor OL

LCMS

Activiteit '1425 Boerenprotest acties 18 december 2019' (aangemaakt op 17 december 2019)

Overig

2017 Veiligheidsregio Flevoland en Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, *Regionaal Crisisplan Flevoland & Gooi en Vechtstreek*, versie 2.1
20191216 Verslag overleg veiligheidsregio's en NCTV (JenV)
20191217 Brief Nationaal Crisiscentrum 'Gezamenlijke aanpak grootschalige (protest)acties'